

4409 3die Beh. af Finantsloov. f. Finantsaaret fra 1ste April 1872 til 31te Marts 1873. 4410

Olever skulle paalægges denne Forhøielse med Halvdelen. Det er ligeledes muligt, at dette Beløb ikke er rigtigt, at det bør være noget mindre end Halvdelen, og at der ligeledes maa paalægges efter Ministerens Skjøn Noget efter de lokale Forhold. Disse to Bepælsninger i, hvad Thinget godkjendte ved Sagens 2den Behandling, ønsker Mindretallet maa blive fastslaaede ved denne Behandling, dels for at faae Tanken udført og dels for at give den meget ærede Minister lige overfor dette Spørgsmaal noget friere Hænder, end det kan synes, han har, og jeg haaber, end han selv synes at have, hvis Forslaget bliver staaende, som det blev vedtaget ved 2den Behandling. Da den meget ærede Minister selv ingenlunde har erklæret sig principielt imod vor Tanke, men snarere, som det forekommer mig, har tiltraadt den, saa haaber jeg, at den ærede Minister med disse Bemærkninger vil kunne tiltræde dette vort Forslag. At 8,000 Rd. skal indkomme, er kun sat kalkulatoriff; der vil formentlig indkomme ikke saa lidt mere, og disse Bemærkninger gjælde da ogsaa vort Forslag under Nr. 48 med Hensyn til Fasttættelsen af en Forhøielse af Skolepengene ved Sorø Akademi.

Forslaget under Nr. 52 c, der er stillet af et Mindretal, gaar vel nogenlunde i samme Retning som mine Bemærkninger til Forslaget under Nr. 52 b, men stiller Spørgsmaalet noget løsere hen, og vi ønske derfor, at man vil følge det Mindretal, som jeg har nævnt. Forslaget under Nr. 53 har jeg omtalt, og jeg kommer da til Forslagene under Nr. 54 og 55. Det Spørgsmaal, der her ligger for, har ikke, hvad Beløbet angaar, megen Betydning; men naar man ser hen til det Princip, der ligger til Grund derfor, kan det ingenlunde siges at være ubetydeligt. Nu siger den meget ærede Ordfører, at vi kjende Skoleforholdene paa Færverne, men derimod kjende vi dem ikke i Hjørring, saa omtrentlig udtalte han sig; men denne Udtalelse kan jeg ikke ganske tiltræde. Naturligvis mangler man jo i mange Spørgsmaal specielle

Dplysninger, som det kunde være ønskeligt at have, og navnlig da Sagen kommer saa sent for, Alt det skal jeg med Fornøielse være enig i; men det Samme kan anvendes ligeoverfor selve Hovedforslaget, og vi kunne da sige: Efter som vi mangle saadanne Dplysninger om Hjørring, saa vide vi overhovedet ikke, om der er Jordbund der for en saadan Skole, og det er derfor bedst at udsætte hele Spørgsmaalet indtil videre. Dertil er Mindretallet ikke med. Mindretallet er villigt til at erkjende, at det er et meget passende og hensigtsmæssigt Sted for Oprettelsen af en saadan Undervisningsanstalt, det er et overmaade vel beliggende Sted, og det har ogsaa, naar man tager Hensyn til forrige Tidens Forhold, Krav paa at faae en udvidet Undervisning. Naar man imidlertid siger — jeg vil ikke sige, at det ligger i Ordene, men det ligger ligesom i Tanken — at det er i Konsekvens af den nye Undervisningslov, man forlanger dette Beløb, saa kunde det forsaavidt være rigtigt, hvis man virkelig sparede noget Væsentligt ved den nye Undervisningslov, men der foreligger ingenlunde noget Bevis for, at vi gjøre det, og jeg betvivler, at det bliver nogen væsentlig Beparelse, der kan ventes i Tiden. Jeg tror ikke, at vi ville komme til at spare Noget, førend vi komme til at nedlægge en Del af de overflødige lærde Skoler, forhøie Skolepengene og gjøre visse andre ogsaa i pekuniær Henseende hensigtsmæssige Foranstaltninger; men det er da heller ikke Sagen ligeoverfor et Beløb af denne Størrelse. Naar vi imidlertid ville være med til at gjøre andre Gjene, som nu ere ganske udelukkede fra at nyde Statens Understøttelse, til Gjenstand for en videre Undervisning, saa er Spørgsmaalet det, efter hvilke Principer man da skal gaa frem, om det skal gaa i den gamle Sære, eller om vi skulle søge ligesom at træde over paa en ny Jordbund. Det Gamle er i de fleste Tilfælde det, at man har faaet en Slags offentlig Anstalt, der er gaaet den samme Vej som